

Diarienummer 17/BN 0240

Svar på motion från Åke Svensson (M) om nyttjandet av samhällets resurser (17/KS 0268).

Sammanfattning

Åke Svensson (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar om att utreda möjligheten att senarelägga skolstarten på morgonen. Enligt motionen finns flera vinster med detta. För det första anses det framkommit med stor tydlighet att skolelever tillgodogör sig undervisningen bättre. För det andra framhåller motionären att kollektivtrafiken inte är rätt nyttjad med en hög och smal piktid mellan 7.00-8.00 på morgonen. Fördelar som skulle uppnås, förutom att elever tillgodogör sig undervisningen bättre, är mindre trängsel, bättre utnyttjande av fordon och lugnare trafikmiljö.

Motala kommun har sedan ett antal år ett avtal med Östgötatrafiken som reglerar den särskilda kollektivtrafiken. Syftet med avtalet är att reglera villkoren mellan kommunen och regionen för att skapa förutsättningar för ett mer effektivt nyttjande av fordonen. Att utreda omständigheter kring kollektivtrafiken faller utanför kommunens ansvarsområde och är en fråga för Region Östergötland.

Motionärens påstående att skolelever med stor tydlighet tillgodogör sig undervisningen bättre med senare skolstart kan nyanseras. För det första är det tonåringar som avses i de allra flesta av forskningarna som presenterar de positiva effekterna av senare skolstart på morgonen. För det andra är studier som undersöker ungdomars senarelagda skolstart oftast resultat från skolor i USA där skoldagen har senarelagts mellan 30 - 80 minuter från en skolstart 07:30. För det tredje finns även studier som, undersöker senarelagd skolstart, som inte påvisade förändringar av skolresultat, skolnärvaro, fysisk- eller psykisk hälsa. Svenska barn- och skolläkaren Olle Hillman påpekar att en stor nackdel med framskjuten skolstart är en risk att förskjuta dagsrytmen framåt.

Förslag till beslut

Klicka här för att skriva förslag till beslut.

Bakgrund

Åke Svensson (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar om att utreda möjligheten att senarelägga skolstarten på morgonen. Enligt motionen finns flera vinster med detta. För det första anses det framkommit med stor tydlighet att skolelever tillgodogör sig undervisningen bättre. För det andra framhåller motionären att kollektivtrafiken inte är rätt nyttjad med en hög och smal piktid mellan 7.00-8.00 på morgonen. Fördelar som skulle uppnås, förutom att elever tillgodogör sig undervisningen bättre, är mindre trängsel, bättre utnyttjande av fordon och lugnare trafikmiljö.

Region Östergötland ansvarar för all kollektivtrafik i länet och har rollen att som regional kollektivtrafikmyndighet ansvarar för att utveckla en attraktiv och effektiv kollektivtrafik. Kollektivtrafiken delas ofta upp i två genrer: den allmänna kollektivtrafiken och den särskilda kollektivtrafiken. Den allmänna kollektivtrafiken (s.k. kommersiell trafik) är bland annat den linjestyrda kollektivtrafiken, den beslutar och ansvarar Region Östergötland för och den kan inte Motala kommun påverka. Den särskilda kollektivtrafiken, som innefattar sjukresor, skolskjuts och färdtjänst, har Motala kommun sedan ett antal år ett avtal med Östgötatrafiken (som ägs av Region Östergötland), *Avtal avseende samordning av särskild kollektivtrafik i Motala kommun mellan Motala kommun och Region Östergötland*. Östgötatrafiken har i uppdrag att samordna den särskild kollektivtrafiken i tätort och landsbygd med den allmänna kollektivtrafiken för att därigenom kunna hitta synergier för att öka effektiviteten i det regionala trafiksystemet. Syftet med avtalet är att reglera villkoren mellan kommunen och regionen för att skapa förutsättningar för ett mer effektivt nyttjande av fordonen. Avtalet gäller tillsvidare. Att senarelägga skolstarten med en halvtimme på morgonen kommer innebära att skoldagen slutar en halvtimme senare på eftermiddagen vilket kan påverka kollektivtrafiken på eftermiddagen som vissa tidpunkter är högt belastade. Att utreda omständigheter kring kollektivtrafiken faller utanför kommunens ansvarsområde och är en fråga för Region Östergötland.

Motionärens påstående att skolelever med stor tydlighet tillgodogör sig undervisningen bättre med senare skolstart kan nyanseras. För det första är det tonåringar som avses i de allra flesta av forskningar som presenterar de positiva effekterna av senare skolstart på morgonen. För det andra är forskning som undersöker ungdomars senarelagda skolstart oftast från skolor i USA där skoldagen har senarelagts mellan 30 - 60 minuter. Nordamerikanska high school har en tradition av att börja skoldagen runt 07:30, vilket innebär att skolstartstiden hamnade runt samma skolstartstid som många gymnasieskolor tillämpar i Sverige. En studie från 2016 använde sig av longitudinell metod som mätte innan och ett år efter att skolstarten senarelagts. Efter ett år kunde man på gruppnivå inte påvisa någon förändring av skolresultat, skolnärvaro, fysisk eller psykisk hälsa jämfört med tidpunkten före den senarelagda skolstarten. Den svenska barn- och skolläkaren Olle Hillman påpekar att en framskjuten dygnsrytm för tonåringar som skiljer sig väsentligt från den dygnsrytm samhället i stort är uppbyggd kring och som tonåringens familj i övrigt lever efter har flera nackdelar. Det största nackdelen är att dessa ungdomar har en risk att förskjuta dagsrytmen framåt.

Finansiering

Koppling till resultatmål

Uppföljning/återrapportering

Per Arne Sterner
Förvaltningschef

Beslutsexpediering

Kommunfullmäktig

Godkänt av: Per Arne Sterner
Titel: Förvaltningschef
Datum: 2019-04-09